

Kipindi cha 6

Kipindi cha 6 //

Mtazamo Unaolenga Mnusurika katika Kupokea Ripoti ya SEAH

Malengo ya Kipindi:

Kuonyesha mwitikio wa SEAH wa huruma
na unaojali wengine

Kipindi cha 6 // Mada ya 1

Kuelewa mahitaji ya manusura wa SEAH

Matokeo ya SEAH: kupitia macho ya mnusurika

Matokeo ya kijamii:
Kupoteza ajira, kutengwa,
unyanyapaa, kukataliwa na
jamii n.k.

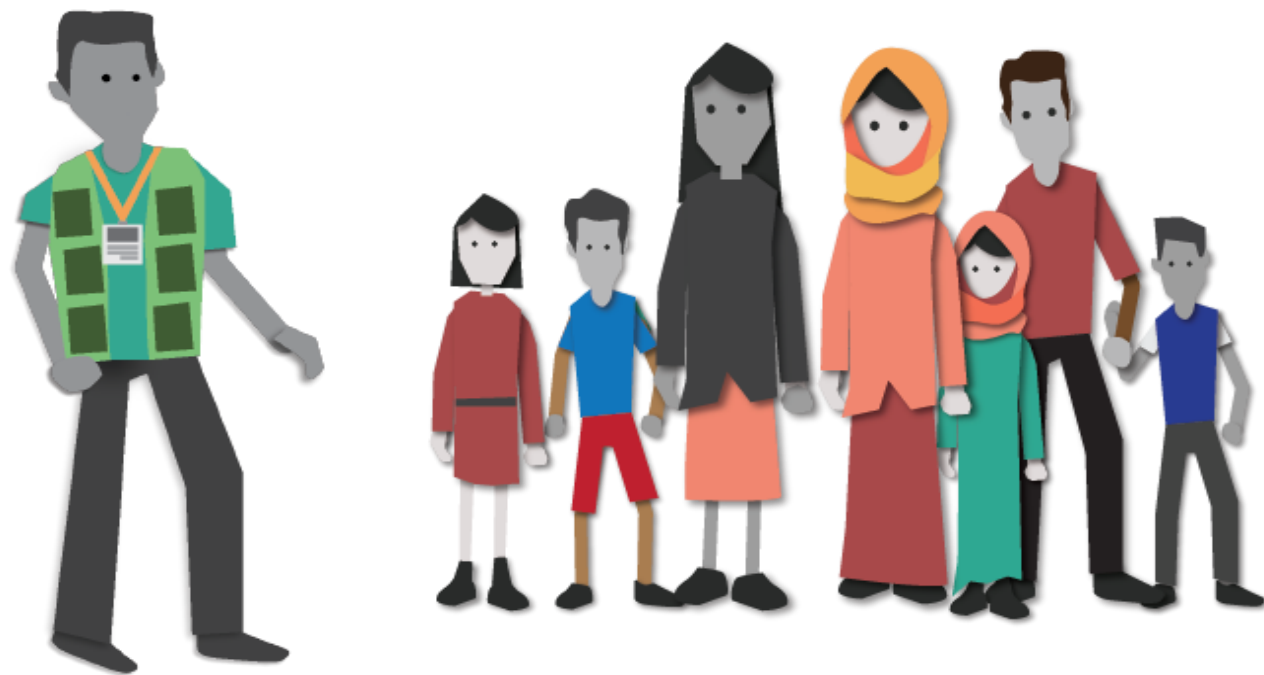
Matokeo ya Kimwili:
Majeraha, makovu, mimba
zisizotakiwa, maambukizi ya
zinaa, utasa n.k.

**Matokeo ya Kisaikolojia
na Kihisia:**
Hisia za aibu, hatia, kujilaumu,
kutengwa, hofu, wasiwasi,
hasira, kutoamini wengine, nk.

Kuweza kuwajali manusura

Je, kuwa
mnusurika
kunaweza
kukufanya uhisije?

Kipindi cha 6 // Mada ya 1

Mfumo wa ikolojia wa mnusurika

Jamii

Shirika

Familia na
Wenzake

Mtazamo Unaolenga Mnusurika

- 1** Unda mazingira ya kuunga mkono ambapo haki za mnusurika zinaheshimiwa na anatendewa kwa utu na heshima.
- 2** Kuza ahueni ya mnusurika na uwezo wake wa kutambua na kueleza mahitaji na matakwa yake .
- 3** Imarisha uwezo wao wa kufanya maamuzi kuhusu njia zinazowezekana za usaidizi.

Kanuni kuu za kufanya mazoezi ya mtazamo unaolenga mnusurika

HESHIMA

Vitendo vyote vinaongozwa na kuheshimu chaguo za mnusurika, shirika, matakwa, haki na utu.

USALAMA

Kipaumbele namba moja ni usalama wa mnusurika.

FARAGHA

Kumpa aliyenusurika haki ya kuchagua ni nani ataambia hadithi yake. Kudumisha faragha inamaanisha kushiriki tu habari kwa idhini ya mnusurika.

KUTOBAGUA

Kuwatendea watu wote wanaohitaji msaada kwa usawa na haki.

Kugeuza kanuni elekezi kuwa vitendo

- Angazia nyuma katika mojawapo ya visa vilivyotangulia na ufikirie jinsi Kanuni 4 Elekezi zingeweza kutumika. Mwitikio sahihi ungekuwa ni upi katika kutumia kanuni hizi?
- Je, matokeo yanaweza kuwa gani ikiwa kanuni hiyo haitaheshimiwa? Faida za kuheshimu kanuni hizi ni zipi?

Heshima

Faragha

Usalama

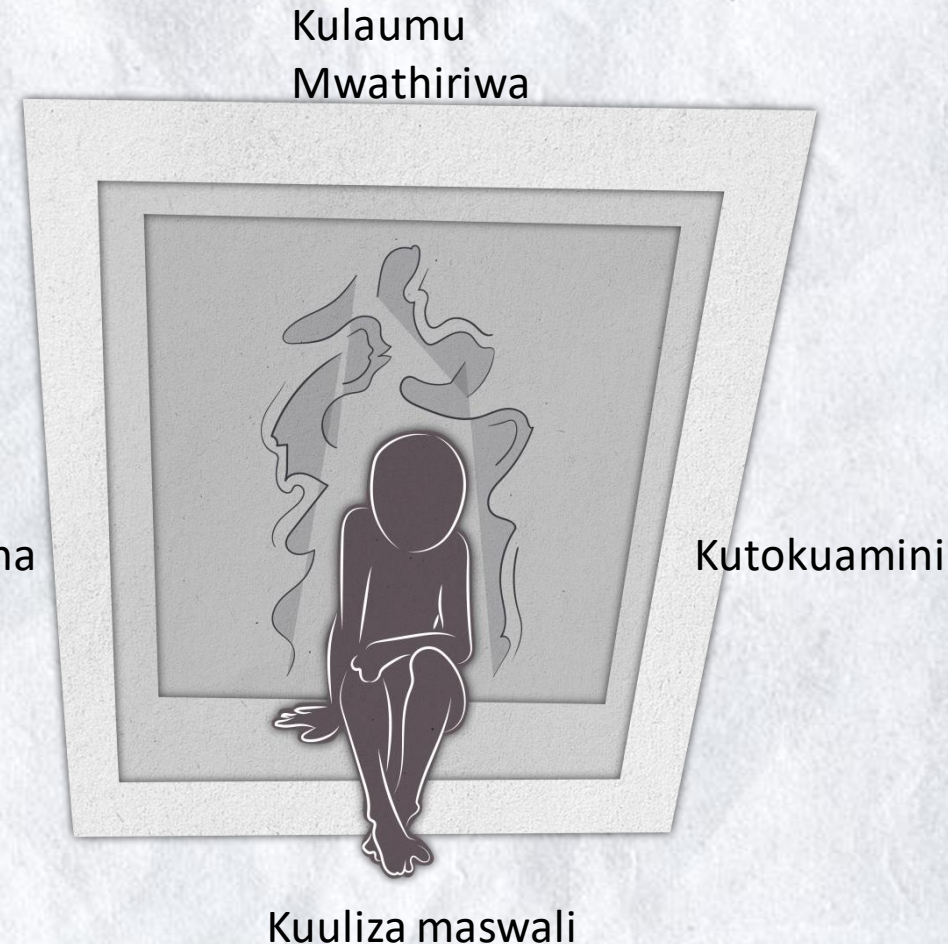
Kutobagua

Mwitikio usiofaa kwa ufichuzi na unyanyasaji wa pili

Unyanyasaji wa pili hutokea wakati mnusurika anapata madhara zaidi kutokana na uzoefu wao wa **tabia** na **mitazamo** ya wengine wanaoingiliana nao.

Mifano ya hii inajumuisha kufichuliwa kwa mhalifu, kuulizwa maswali, kulaumu mwathiriwa, lugha isiyofaa, maoni yasiyojali hisia zao, na zaidi.

Kuonyesha
mashaka

Kwa Kifupi

- 1 Watu ambao wamepitia au kushuhudia SEAH watakabiliwa na matokeo magumu katika viwango tofauti.
- 2 Watu tofauti watakuwa na maitikio tofauti kwa matukio sawa. Matokeo mabaya hayataonekana kila wakati kwa macho ya nje.
- 3 Ili kuepuka kuimarisha matokeo haya mabaya, ni muhimu kuzingatia mahitaji ya manusura.

Kwa Kifupi

- 4 Kila mnusurika anaweza kuwa na mahitaji tofauti , lakini ni muhimu kuhakikisha kila wakati kuna heshima, faragha, usalama, na kutobaguliwa.
- 5 Mfumo wa ikolojia wa mnusurika unaweza kuwa umeharibika kwa kiasi baada ya SEAH. Shirika, na kila mmoja wa wafanyakazi wake, ina jukumu muhimu katika kujenga upya mfumo huu wa ikolojia.
- 6 Baada ya kupokea ripoti ya SEAH, kipaumbele ni kutoa msaada kwa mnusurika.

Kipindi cha 6 // Mada ya 2

Jukumu lako katika kupokea ripoti za SEAH

Wajibu na majukumu yanayohusiana na SEAH

Kwa maoni yako, kati ya hatua zilizopendekezwa:

- Ni ipi inafaa kutekelezwa na wafanyakazi wote wanaopokea ripoti?
- Ni ipi inapaswa kutekelezwa na timu za SEAH pekee?
- Ni zipi hazipaswi kutekelezwa kamwe?

Wajibu na majukumu ya timu za SEAH

1

Kutengeneza mfumo wa PSEA, ikijumuisha mbinu za kuzuia na mbinu rasmi za kuripoti.

2

Kusambaza habari kwa jamii na wafanyakazi kuhusu mbinu zilizopo.

3

Kutambua huduma zinazohitajika kwa manusura wa SEAH.

4

Kutoa mwitikio wa kutosha na kufanya rufaa kwa manusura wa SEAH.

Wajibu na majukumu yanayohusiana na SEAH kwa wasio wataalamu

1

KATIKA UPANDE WA KUPANGA...

Kushauriana na wanawake, wasichana, watoto, wazee, na vikundi vingine vilivyo katika hatari ya SEA ili kutambua na kupunguza hatari zinazohusu SEA katika sekta mahususi na kuhakikisha kuwa huduma hazisababishi madhara yoyote.

2

KWA WAFANYAKAZI WOTE WA MSTARI WA MBELE...

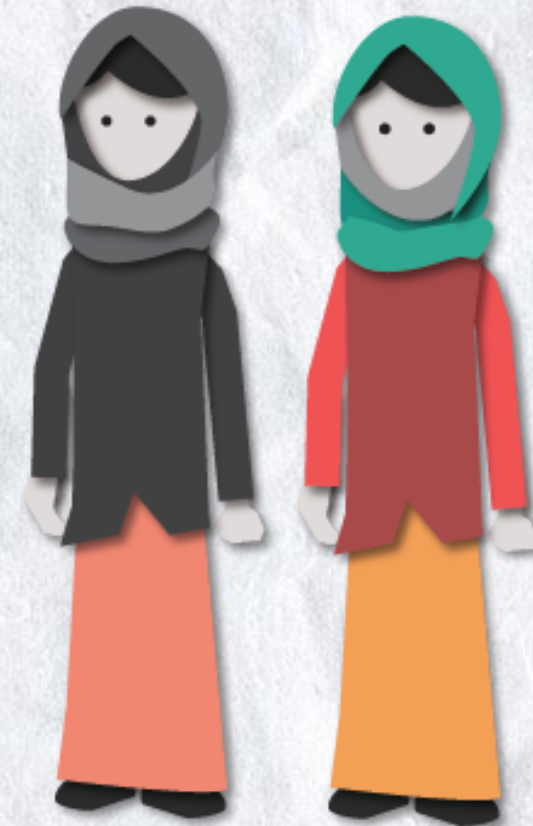
Ikiwa mnusurika atafichua tukio la SEAH kwako:

- Jua jinsi ya **kuunga mkono kwa usalama na kimaadili** na **kuwasikiliza** manusura **bila kuhukumu**.
- **Ripoti hali** kupitia mbinu rasmi ya kuripoti SEAH.
- Iwapo **njia ya kutoa rufaa ya Ukatili wa Kijinsia** inapatikana, toa habari sahihi kuhusu huduma na chaguzi za rufaa na ujue jinsi ya kuwaelekeza manusura kwa njia salama kufuatia idhini yao iliyoarifiwa.

Hili ndilo lengo la moduli hii

Kuangazia kutoa ripoti kwa lazima

- Kumjulisha mnusurika kuhusu hitaji la kuripoti.
- Kuwapa maelezo kuhusu ni nani ataarifiwa, lini na jinsi gani.
- Kuhifadhi uhusiano wa uaminifu kati yako na mtu ambaye alifichua tukio vizuri iwezekanavyo.

Kuangazia idhini iliyoarifiwa

Mtazamo unaolenga mnusura

=

Heshima kwa shirika la mnusurika

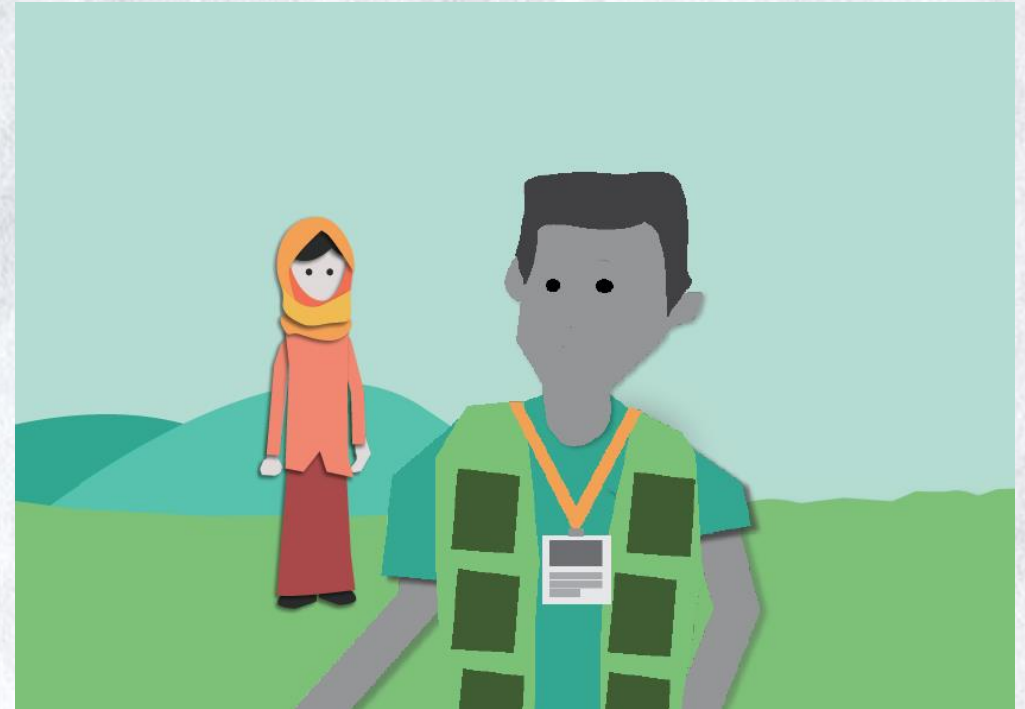
=

Uwezekano wa kufanya maamuzi sahihi

Idhini iliyoarifiwa inaweza kujumuisha yafuatayo: maelezo ya kina kuhusu mchakato wa kuripoti, kuhusu matokeo yanayoweza kutokea, kuhusu huduma na msaada unaopatikana, uwezo wa kueleza mahitaji, kuchagua kupata huduma au la, kuamua ni habari gani itashirikiwa, kujiamulia usalama wake, na kadhalika.

Changamoto zinazowakabili wafanyakazi wakati wa kupokea ripoti za SEAH

Je, ni changamoto au wasiwasi gani wafanyakazi wa kibinadamu hukabiliana nao wakati mnusurika wa SEAH anafichua tukio kwao?

Kwa Kifupi

- 1 Ni muhimu kwamba wafanyakazi walio mstari wa mbele wawe tayari kuitikia ufichuzi wa SEAH kwa usalama na ipasavyo na kuna mazingira yanayoaminika ili manusura wawe tayari kufichua uzoefu wao.
- 2 Wafanyakazi wasio maalum hawatarajiwi kushinda vikwazo vyao. Sio wajibu wao kuwatafuta manusura wala kutoa ushauri nasaha, kufanya mahojiano, kuelewa maelezo yote, au kumwambia mtu huyo jambo la kufanya.

Kwa Kifupi

- 3 Kama mtoa huduma ya kibinadamu, wajibu wako si kutoa mawazo au maamuzi, bali kuheshimu na kulinda haki na mahitaji ya watu wote.
- 4 Jukumu lako ni kutoa habari sahihi, iliyosasishwa kuhusu huduma zinazopatikana na kuruhusu mnusurika afanye chaguo lake mwenyewe.
- 5 Pia una wajibu wa kuripoti hali yoyote ya SEA iliyofichuliwa kwako. Ni muhimu kumjulisha mnusurika au shahidi kuhusu wajibu huu.

Kipindi cha 6 // Mada ya 3

Kupokea ripoti za SEAH kwa mtazamo unaolenga mnusurika

Kufanya mazoezi ya mitazamo inayowalenga manusura

**Manusura
hawawajibiki
kamwe kwa ukatili
wanaopitia.**

Unyonyaji na
dhuluma wakati wote
huwa chaguo
linalofanywa na
wahalifu.

Tabia na kauli

Tenda

- **Toa faragha, usalama, huruma** na heshima
- **Weka umbali unaofaa kutoka** kwa mwathiriwa
- Heshimu **ukimya**

Usitende

- **Usiahidi** usiri (katika hali zingine kuna sheria ya kutoa ripoti kwa lazima)
- **Usijipe kazi ya kufanya** upelelezi

sema

- **Mchukulie** mwathiriwa kwa **uzito**
- **Mwambie** mwathiriwa kuwa ukatili huo haukuwa kosa lake
- **Toa habari** kwa njia inayoeleweka
- **Tambua** hisia za mwathiriwa
- **Tambua** nguvu za mwathiriwa
- **Badilisha** maneno ambayo mwathiriwa amekuambia
- Uliza **maswali yenye majibu ya moja kwa moja** ili kufafanua au kuthibitisha jambo fulani

usiseme

- **Usiulize** maswali kuhusu unyanyasaji huo
- **Usihukumu, usilaumu**
- **Usitoe** ahadi za uwongo
- **Usimlazimishe** mwathiriwa kusimulia hadithi au kufichua maelezo (usiulize kamwe: kwa nini)
- **Usitumie** maneno ya magumu
- **Usiwaambie** hadithi ya mtu mwingine
- **Usizungumze** kuhusu shida zako mwenyewe

Tabia na kauli: ni nini manusura wanatarajia

Kutendewa kwa utu na heshima.	Dhidi ya	Kutendewa kwa mitazamo ya kumlaumu mwathiriwa.
Kuwa na mamlaka ya kuchagua.		Kuhisi kutokuwa na mamlaka na kuambiwa nini cha kufanya au kile ambacho ni 'bora zaidi.'
Kuhakikisha usiri na faragha wa mtu unatunzwa.		Kuhisi aibu na unyanyapaa, ikijumuisha kushiriki uzoefu wa mtu bila idhini yao.
Kuwa huru kutokana na ubaguzi na hukumu.		Kukumbana na ubaguzi kwa misingi ya jinsia, kabila, umri, hali ya ndoa, dini n.k.
Kuweza kufikia habari sahihi.		Kuwa na habari kidogo au isiyo kamili kuhusu chaguo zinazopatikana.
Kujisikia salama na uhakika wa usalama katika kufichua uzoefu wao kwako.		Kujisikia salama kidogo baada ya kufichua uzoefu wao kwako.

Mstari wa kwanza wa msaada: mbinu ya S.U.T.H.S

Hii ndiyo huduma ya thamani zaidi unayoweza kutoa.

Hata kama wewe si mtaalamu, utakuwa umetoa msaada muhimu kwa mtu huyo.

Kumbuka herufi hizi 5 : S.U.T.H.S

S SIKILIZA

U ...ULIZA kuhusu mahitaji

T ...THIBITISHA uzoefu

H ...HAKIKISHA usalama

S ...SAIDIA

Vidokezo vya Kuitikia SEAH

Sikiliza kwa huruma na bila kuhukumu.

Usichunguze au kuhoji, lakini hakikisha umezingatia misingi ya habari yao: nani, nini, lini na wapi. KAMWE usiulize kwa nini mnusurika alifanya au hakufanya kitu, kwani hiyo inaweza kumaanisha unahukumu.

Uliza kuhusu wasiwasi wao kwa usalama wa kibinafsi.

Toa rufaa kwa huduma zinazopatikana kwa idhini ya mnusurika.

Vidokezo vya Kuitikia SEAH

Tambua umuhimu wa msimamo wako na maingiliano.

Waambie unachotakiwa kufanya na habari hiyo na ni nini kitatokea baadaye.

Uwe mwenye nia iliyo wazi na tayari kubadilisha imani yako unapotolewa habari mpya.

Uliza maswali ya dhati.

Zoezi la igizo la kisa au la “Utaitikia aje kisa?”

Chaguo A:

Kila jozi litafanya kazi pamoja ili kuigiza kufichua na kupokea ripoti ya SEAH kulingana na kisa kilichotolewa. Mshirika A atachukua nafasi ya mnusurika kwanza na mshirika B atachukua nafasi ya mfanyakazi anayepokea ripoti.

Chaguo B:

Chagua kisa kimoja na ueleze ni kwa nini umekichagua. Rejelea tena majadiliano kuhusu mitazamo inayowalenga manusura na utumie Nakala ya Vidokezo ya Kupokea Ripoti za SEAH ili kuunga mkono uamuzi wako.

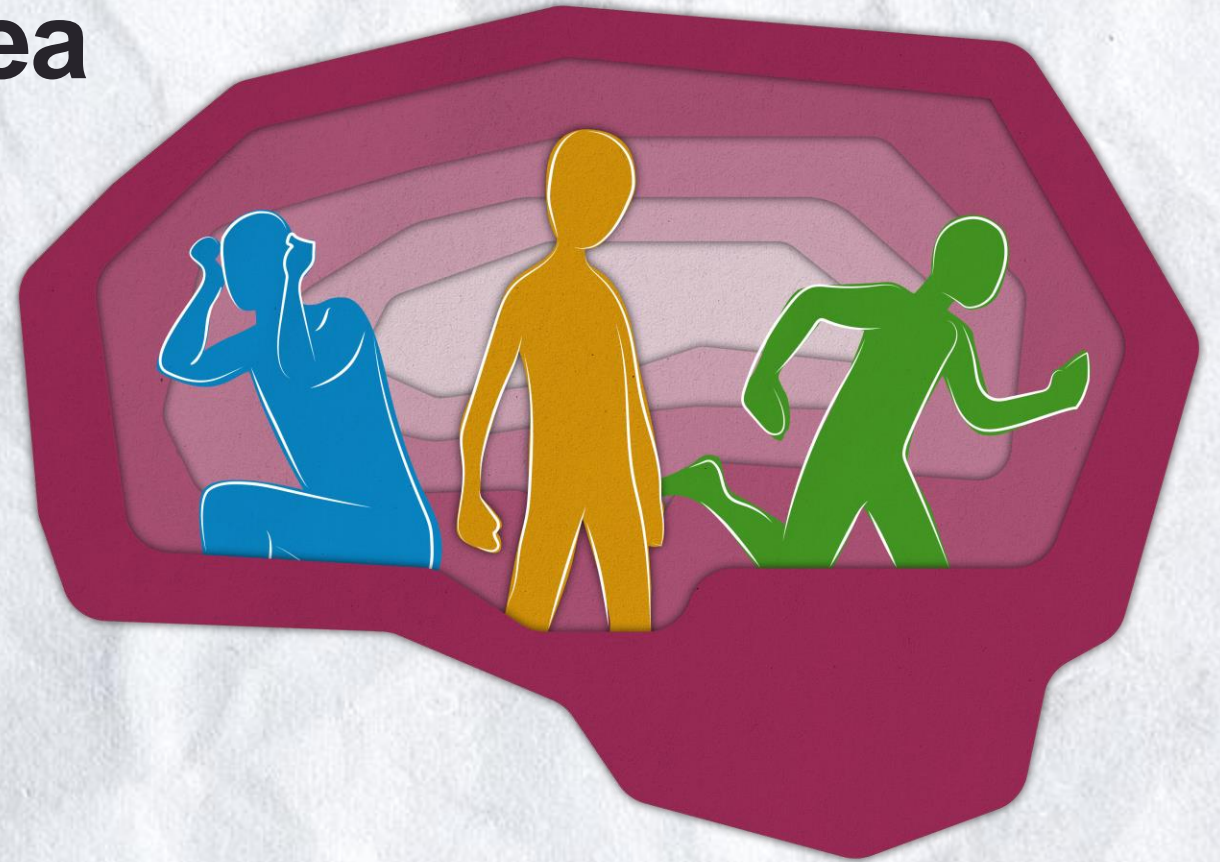
Kwa Kifupi

- 1 Jiweke katika viatu vya mnusurika na uonyeshe huruma
- 2 Usiwahi kuchunguza, kutafuta mashahidi, au kujaribu kupatanisha. Unaweza kumweka mnusurika na wewe mwenyewe kwenye hatari zaidi.
- 3 Mnusurika anapaswa kuwa na udhibiti wa hali yake. Unapaswa kumba idhini kila wakati kabla ya kutoa rufaa na uhakikishe kuwa mnusurika amefahamishwa ipasavyo kuhusu wajibu wako wa kuripoti.

Kwa Kifupi

- 4 Kumbuka herufi 5 za **S.U.T.H.S.** Mstari huu wa kwanza wa usaidizi ni sehemu muhimu ya mwitikio.
- 5 Kuripoti ni sehemu ya jukumu lako katika mwitikio na si kwa hiari. Ni muhimu kulinda manusura zaidi, lakini pia jamii na shirika.

Kufanya mazoezi ya kujitunza unapopokea ripoti za SEAH

Kuzuia mfadhaiko

Tunawezaje kuzuia mfadhaiko wa wafanyikazi wanapokabiliwa na ripoti za SEAH?

Kwa Kifupi

Aina za Kujitunza

Kimwili

Kulala, kujinyoosha,
kutembea, kula chakula
cha afya, kupumzika.

Kihisia

Kudhibiti mfadhaiko,
huruma, fadhili,
ukomavu wa kihisia.

Kijamii

Mifumo ya msaada,
mawasiliano, muda wa
pamoja, kuomba
msaada, kuweka
mipaka.

Kiroho

Wakati peke yako,
kutafakari, asili,
uhusiano, nafasi
takatifu.

Jina la Kwanza na Jina la Mwisho

Cheo, Shirika

YourEmail@NGO.org

InterAction.org // @InterActionorg

Aikoni zimewekwa na: Freepik, Good Ware, Nhor Phai na Kiranshastry

THANK YOU